

Številka: 00104-128/2019/5

Datum: 4. 7. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s propadanjem obrti in podjetništva pri menjavi generacij

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s propadanjem obrti in podjetništva pri menjavi generacij.

Poslanec sprašuje Vlado RS, ali je bila že izvedena evalvacija, zakaj se to dogaja in ali je v programu akcijski načrt, ki bi negativne trende obrnil.

Vlada RS podaja naslednji odgovor:

Raziskava Slovenskega podjetniškega observatorija 2018 (Rebernik, Močnik, Duh, Crnogaj, 2018) izpostavlja, da je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije leta 2016 prenehalo poslovati in bilo brez naslednika 8.000 podjetij z vsaj eno zaposleno osebo. Kot ugotavlja Global Entrepreneurship Monitor (GEM), gre kar v 43% primerih razlog iskati v neustrezni in nepravočasni pripravi podjetnikov na prenos lastništva podjetja. Ti podatki jasno opozarjajo na to, da je časovna komponenta pri prenosu lastništva podjetja izjemno pomembna, vsak korak pa mora biti zaradi kompleksnosti področja izjemno dobro premišljen.

Čeprav je po zadnjih razpoložljivih ocenah 83% slovenskih podjetij družinskih in so se v preteklosti številni prenosi lastništva razrešili znotraj družin, novejša raziskava na področju prenosa lastništva že kažejo na to, da lahko v bližnji prihodnosti pričakujemo vedno več prenosov lastništva tretjim osebam oz. izven družine. Ocenjujemo tudi, da veljavna davčna ureditev že ugodno ureja prenos lastništva družinskih podjetij iz staršev (ustanoviteljev) tako na mlajšo generacijo in njihove zakonce kot tudi na druge fizične in pravne osebe.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) je v letu 2018 skupaj z Javno agencijo SPIRIT (v nadaljevanju: agencija) izvedel pomembne aktivnosti za ustrežnejšo in bolj pravočasno pripravo podjetnikov na prenos lastništva. 19 delavnic, ki jih je SPIRIT organiziral s pomočjo podpornih institucij, se je udeležilo 609 predstavnikov družinskih podjetij. Ugotavlja se, da so lanskoletne aktivnosti informiranja in osveščanja družinskih podjetnikov postavile odlične temelje za naslednje korake, saj se v javnosti o družinskem podjetništvu, prenosu lastništva in upravljanja podjetij, pa tudi o možnostih notranjih oziroma delavskih odkupov lastništva podjetij, vedno več govori.

MGRT in agencija v letu 2019 nadaljujeta z ozaveščanjem podjetnikov o pomenu pravočasne priprave na prenos lastništva, s ciljem zagotavljanja nadaljnega poslovanja podjetij in posledično ohranjanja obstoječih delovnih mest.

MGRT in agencija bosta poleg prenosa na mlajšo generacijo znotraj družin vključevala tudi ukrepe za druge oblike prenosa lastništva, kot sta na primer (1) prodaja podjetja fizičnim in pravnim osebam zunaj podjetja ter (2) prenos lastništva na zaposlene znotraj podjetij. S tem namenom bo agencija v letu 2019 omogočila vzpostavitev nacionalne vstopne točke za prenos

lastništva, ki bo s pomočjo svetovalcev nudila podporo prenosnikom in prevzemnikom podjetij pri vseh oblikah prenosa lastništva, omogočila aktivno iskanje prevzemnikov za podjetja, ki nimajo naslednikov znotraj družin, ter vzpostavila in oblikovala spletno platformo za področje prenosa lastništva.

Predvidoma proti koncu leta 2019 bo MGRT preko Slovenskega podjetniškega sklada objavil javni poziv za vavčer za prenos podjetij, kjer gre za finančno podporo mikro, malim in srednje velikim podjetjem pri prenosu lastništva, s čimer bo podjetjem zagotovljena ustrezna strokovna pomoč v različnih fazah prenosa.

Z izmenjavo praktičnih izkušenj in uspešnih primerov med deležniki tako na nacionalnem kot na mednarodnem nivoju, načrtujemo pozitivne učinke pri vključevanju zaposlenih, ki niso družinski člani, v bodoča solastništva teh podjetij.